

[Risbjerg Kirke]

Kjørmes - Knud hvornår kommer han?

Julen er overstået og pynten er pakket ned i julekasserne. Ligeså hyggeligt det er at få pyntet op, ligeså godt og befriende er det, at stuerne igen er uden alt den extra pynt, der efter Helligtrekonger har mistet deres aktualitet.

Hverdagslivet har igen indfundet sig, men det nye år er stadig næsten ubrugt og alle muligheder for året 2007 ligger stadig åbne. Det er endda muligt, at de nytårsforsætter man ved årsskiftet satte sig for at gennemføre, stadig holder. Nu skal det være slut med fx usunde vaner; en ny og bedre livsstil skal tage over. Motivationen fejler ikke noget, men det går som oftest sådan, at de gode forsætter inden længe bliver til, at man fortsætter på nøjagtig samme måde, som man gjorde før nytår – forsæt bliver til fortsæt.

Når man finder sig selv i den gamle gænge er det at den mørke januar måned føles som om den ikke kun har 31 dage, men en uendelig række af mørke slidsomme hverdage. Der er jo langt til de næste helligdage, hvor der er noget at fejre.

Men det er der slet ikke. Det er bare fordi den folkelige tradition har glemt nogle af kirkens gamle helligdage – måske fordi de ikke udløser fridage?! Men allerede 2. februar er der noget at fejre og markere, nemlig Kyndelmisse eller Missa candelarum, som det hedder på latin.

Kyndelmisse markeres 40 dage efter Jesu fødsel, for iflg. Moselov skulle en kvinde regnes for uren i 40 dage efter fødslen af et drengebarn og 80 dage efter en pige! Derfor kaldes festen i den romersk-katolske kirke også for Marias Renselsesfest.

Kyndelmisse kommer af ordet kertemesse eller lysmesse og i tiden før reformationen, da Danmark var katolsk, var det den kirkelige højtid, hvor alle de vokslys, der skulle bruges i hele det kommende år blev indviet. Det var også skik og brug, at kirkegængerne medbragte egne lys, som man kunne have liggende derhjemme og tænde i tilfælde af sygdom og død.

Efter reformationen holdt man naturligvis op med at fejre Kyndelmisse, men Kyndelmisse - eller Kjørmes-knud som den kaldes i folkemunde – har rødder i en folkelig tradition, for til Kyndelmisse fejres Midvinter og man kan glædes over at man nu er halvvejs igennem vinteren. Før i tiden anså man denne dag for at være årets koldeste - deraf betegnelsen "knud", der betyder streng frost.

Ligesom ingen kan tænke jul uden særlige madretter, så var mad også en vigtig del af fejringen af Kyndelmisse. Halvdelen af vinterforrådet til dyr og mennesker skulle gerne være tilbage. Havde man ikke flæsk til Kyndelmisse, skulle man i skoven "for at bide snegle" – et andet udtryk at man ville sulte resten af vinteren.

I de seneste år er skikken med at fejre Kyndelmisse genoplivet rundt om i landets kirker - ikke som en Mariafest eller fordi vi igen er begyndt at indvie vokslys, men fordi Kyndelmisse er en god anledning til at takke Gud, fordi han har givet os lyset; først på skabelsens morgen, og siden som det lys, der blev tændt, da Jesus Kristus julenat blev født på jorden.

Det lys har vi fået lov at håbe vil lyse for os, medens vi er her på jorden, men ikke mindst giver det håb om, at det også vil lyse for os, når vi dør. Jesus betegnede i øvrigt sig selv som "verdens lys" og der er derfor rigtig gode grunde til at markere kyndelmisse og det kan man heldigvis nemt komme til fx i Risbjerg kirke.

**Kyndelmisse fejring
i Risbjerg kirke
Tirsdag den 6. februar
kl. 19
Kirken vil være oplyst
alene af levende lys.**

**Hverdagskirken
serverer suppe efter
tjenesten**